

Hofmangaves historie.

Omkr. 1400	sørøverborg	<u>Knyle Slot</u>
omkr. 1444	Hr. Eiler i Hasmark	<u>Hasmarkgaard / Knvle</u>
til 1472	ejes gårdene af Henneke Malmann, Anders Drage og væbner Sten Ottosøn	<u>Knylegaard</u>
	Begge gårde lå på øen Knyle (betyder mager, fattig)	
1472-1540	Jørgen Quitzow, rigskansler og landsdommer på Ruggaard. Derefter hans søn:	<u>Knylegaard</u>
1540-1569	Henning Quitzow g.m. Anna Rønnow ejede tillige herregården Lykkesholm Byggede	do
	Sandagergaard (nu under Gyldensteen). Derefter hans søn:	
1569-1610	Frederik Quitzow Nedbr. 1588 Knylegården og bygger	<u>Quitzowsholm</u>
	Denne bygning stod til 1784, da det nuv. Hofmangave opførtes samme sted. Gift 2 gange:	
	1. Pernille Rud - datter af søhelten Otto Rud og Pernille Oxe og	
	2. Anna Lykke, d. af Erik Lykke og Margrethe Gjõe, der ejede Glorup, Hvidkilde, Brahesborg og Harritslevgaard. Gaver til Norup kirke: kirkeklokke, altertavle, prædikestol (FK og PR) samt kalk og disk.	
= = = = =		
1591	Anne Skovgaard sælger sin gård	<u>Hasmarkgaard</u>
	til Frederik Quitzow. Den tilhører derefter slægten men beboes de flg. år	
til 1631	af Lisbeth Rosenkranz og	
til 1656	af Birgitte Gøye, hvorefter gården lægges under	<u>Quitzowsholm</u>
= =: =====		
1610-1624	Anna Lykke (Frederik Quitzows enke)	<u>Quitzowsholm</u>
1624-1640	Ejler Quitzow g.m. Anna Brahe (Thyge Brahes broderdatter. "Et uterligt og skarns kvindfolk".	
1640-1672	Henning Quitzow. Ingøiør. Oberst. Anførte Odenses 5. regiment, da svenskekrigene rasede i Norup sogn. Han var meget forarmet Efter ham kom broderen	
1672-1678	Erik Quitzow, som i forvejen ejede Sandagergaard. G.m. Susanne Juel. Deres datter, "den lærde" Anna Margrethe blev gift med efterfølgeren:	
1678-1683	Christian von Pappenheim. Derefter overgik gården til hendes fætter:	
1683-1695	Jens Rosenkranz. Diplomat. Kammerherre hos dronning Charlotte Amalie. Landsdommer for Fyn. Amtmand for Nyborg amt. En "meget lærd mand". G.m. Dorthe Frijs og 2. gang med Beate Sehested. Nedbryder Hasmarkgaard. Omdøber Quitzowsholm	<u>Roseneje</u>

1695-1718 Jørgen Rosenkranz (død 1754) . Havde 12 børn.

Gården sælges på tvangsauktion 1718 til kreditor

1718-1742 Frederik Bøttiger der omdøber gården til Bøttigersholm
Oberst. Hofråd. Russisk ministerresident i Hamborg.
Gården blev meget dårlig administreret. Den
sælges for 16.500 rdl. til:

1742-1745 rådmand Christian Nørager af Odense (pant i gården)

1745-1754 cancelliråd Lund til Damsbo. Ved tvangsauktion
solgtes gården for 27.400 rdl. til:

1754 Mikkell Rasmussen (Lange) . Han døde samme dag,
han flyttede ind, og hans enke overtog gården:

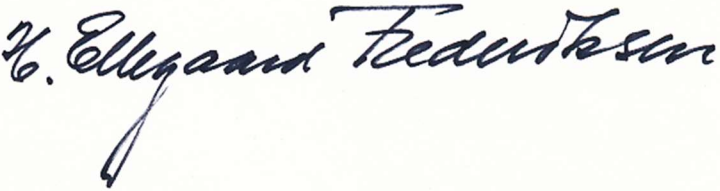
1754-1759 Karen Haurum. Derefter: deres 2 sønner, først:

- 1759-1760 Christian Lange. Han var meget svagelig og døde $\frac{1}{2}$ år senere. Han opførte ligkapel ved Norup kirkes nordside, nedrevet 1819. Dernæst
- 1760-1771 major Johan Ditlev Lange. Foretager: de første inddæmninger. Eventyrer. Endte sine dage som degn i Sønderjylland. Solgte stærkt forgældet 1771 gården til sin brodersøn:
- 1771-1780 krigskammerråd Niels Kragh Lange. Han havde i forvejen Ørritslevgård, men var stærkt forgældet. Hele Lange-slægten havde et forfærdeligt dårligt ry og lå i evindelige stridigheder med andre, også deres egne børn. De var alle frygtelige bondeplagere. Niels Kragh Lange solgte gården 1780 for: 33.000 rdl. til ejeren af Harritslevgaard. 1781 blev han stævnet af kongen p.g af stridigheder. Men han tog gift. Sønnen, Jørgen forgav en broder, dømtes til døden og blev henrettet.
- 1780-1783 oberstløjtnant Johan Frederik Bardenfleth, der samtidig havde Harritslevgaard, overtog den. Han gjorde meget for at forbedre bøndernes kår.
- 1783-1784 konferentsråd Niels de Bofman overtager gården Hofmansqave for 63.350 rdl. Theologisk embedseksamen 1739. Han var gift med Anna Wellius, enke efter skibskirurg Claus Bang, hvis søn af første ægteskab, Niels Bang, adopteredes. Godset bliver et stamhus. Fremtidige ejere forpligter sig til at bære Hofman-navnet, at være lutheranere, at bebo godset og årlig yde 400 rdl. til de fattige på godset, igangsætte skole- og aften-skoleundervisning, belønne dygtige bønder osv. Gården overgår derefter til adoptivsønnen:
- 1784-1855 etatsråd Niels Hofman (Bang) I praksis dog først 1801, da han først skulle uddannes i jura. Dette opgav han til fordel for en landbrugsuddannelse, samt i fysik, botanik, astronomi, og mineralogi. Han var en fremragende videnskabsmand. Mange videnskabelige arbejder. Talrige udenlandsrejser. Medlem af Videnskaberne selskab. G.m. Charlotte Malling. Hun forlod aldrig gården. 6 sønner og 4 døtre. Han solgte fæstegårdene til bønderne for 3000 rdl. pr.td. hartkorn. $\frac{3}{4}$ af købesummen blev stående til 2 % p.a. 50 fæstegårde + 51 huse + 1 kirke hørte under gården. Flittige, nøjsomme, boglærde, kunstnerisk interesserede. Stor sans for sociale, politiske og landøkonomiske spørgsmål. Lærte befolkningen at dyrke og spise kartofler. Byggede mejeri på gården. Inddæmning og landvinding. Lærer befolkningen at dyrke hør og rajgræs. Ivrig frugtavl. Samlingssted for en stor kreds af videnskabsmænd. H.C. Andersen kom på besøg. Indfører mergling og dræning. Afskaffer al hoveri på gården.
- 1855-1885 Niels Erik Hofman (Bang), g.m. Martine Malling. Mange udenlandsrejser. Opretter landbrugsskole på gården, (den første i Danmark). Bygger "Martinegården" Indfører svenskharven til Danmark. Mergling. Fåreavl Anlægger frugtplantager. Køber 40.000 franske æbletræer, som foræres til landets befolkning. Indfører alsikkekløveren. Stor interesse for bøndernes velfærd. Fik husmæn-

dene i sognet til at danne landets første husmandsforening. Oprettede "Norup Sogns sygekasse".
Formand for Fyens stifts patriotiske Selskab.

- 1885-1929 Niels Erik Hofman-Bang, g.m. Charlotte Müller.
Kontorchef i Landmandsbanken i København.
Starter fællesindkøbsforening for bønderne: kul, kunstgødning, foderstoffer m.v. Foreningen blev senere omdannet til Hasmark Brugsforening.
Byggede Hasmark kirke 1892.
9 børn: Niels Oluf, Karen, Inge, Rigmor, Ellen, Ausa, Ebba, Kirsten og Tycho Erik.
- 1921-1951 Hofjægermester Niels Oluf Hofman-Bang.
- 1951 Hofmansgave overgår til en stiftelse, der bliver endelig konfirmeret i 1958.

Udarbejdet af H. Ellegaard Frederiksen

Tidligere skoleinspektør ved Norup Skole/Fjordmarkskolen

Nordfynsk.dk 23.2.2023